

॥ ३ ॥ ४ ॥ ५ ॥ अनुक्रोशः परदुःखेन दुःखितत्वं अनुकंपा तत्पतीकारकरणं ॥ ६ ॥ ७ ॥ व्रतं एकभक्तादिनियमं ॥ ८ ॥ फलं ऐश्वर्यमेव प्रत्यक्षं ॥ ९ ॥ १० ॥ ११ ॥ १२ ॥ १३ ॥ १४ ॥ १५ ॥
 दत्तस्येह फलं किंच वेदानां धारणे च किं ॥ अध्यापने फलं किंच सर्वमिच्छामि वेदितुं ॥ ३ ॥ अप्रतिग्राहके किंच फलं लोके पितामह ॥ तस्य किंच फलं दृष्टं श्रुतं यस्तु
 प्रयच्छति ॥ ४ ॥ स्वकर्मनिरतानां च शूराणां चापि किं फलं ॥ शौचे च किं फलं प्रोक्तं ब्रह्मचर्ये च किं फलं ॥ ५ ॥ पितृशुश्रूषणे किंच मातृशुश्रूषणे तथा ॥ आचार्यगु
 रुशुश्रूषास्वनुक्रोशानुकंपने ॥ ६ ॥ एतत्सर्वमशेषेण पितामह यथा तथं ॥ वेत्तुमिच्छामि धर्मज्ञपरंकौतूहलं हि मे ॥ ७ ॥ भीष्म उवाच यो व्रतं वैयथो हि दृष्टं
 यासं प्रतिपद्यते ॥ अखंडं सम्यगारभ्यतस्य लोकाः सनातनाः ॥ ८ ॥ नियमानां फलं राज्ञस्त्यक्षमि ह दृश्यते ॥ नियमानां क्रतूनां च त्वया वाप्तमिदं फलं ॥ ९ ॥ स्व
 धीतस्यापि च फलं दृश्यते मुत्र चेह च ॥ इह लोके थवानित्यं ब्रह्मलोके च मोदते ॥ १० ॥ दमस्य तु फलं राज उच्छृणु त्वं विस्तरेण मे ॥ दांताः सर्वत्र सुखिनो दांताः सर्वत्र
 निर्दृताः ॥ ११ ॥ यत्रेच्छा गामिनो दांताः सर्वशत्रुनिषूदनाः ॥ प्रार्थयन्ति च यदांता लभन्ते तन्न संशयः ॥ १२ ॥ युज्यन्ते सर्वकामैर्हि दांताः सर्वत्र पांडव ॥ स्वर्गे यथा
 प्रमोदन्ते तपसा विक्रमेण च ॥ १३ ॥ दानैर्यज्ञैश्च विविधैस्तथा दांताः क्षमान्विताः ॥ दानाद्दमो विशिष्टो हि ददर्किं चिद्विजातये ॥ १४ ॥ दाता कुप्यति नो दांतस्तस्मा
 द्दानात्परंदमः ॥ यस्तु दद्यादकुप्यन्ति तस्य लोकाः सनातनाः ॥ १५ ॥ क्रोधो हन्ति हि यद्दानं तस्माद्दानात्परंदमः ॥ अदृश्यानि महाराज स्थानान्ययुतशो दिवि ॥ १६ ॥
 ऋषीणां सर्वलोकेषु यानो तोयांति देवताः ॥ दमेन यानि नृपते गच्छन्ति परमर्षयः ॥ १७ ॥ कामयानां महत्स्थानं तस्माद्दानात्परंदमः ॥ अध्यापकः परिक्लेशादक्षयं
 फलमश्नुते ॥ १८ ॥ विधिवत्पावकं द्रुत्वा ब्रह्मलोके नराधिप ॥ अधीत्यापि हि यो वेदान्याय विद्वाः प्रयच्छति ॥ १९ ॥ गुरुकर्मप्रशंसीतु सोऽपि स्वर्गं महीयते ॥ क्षत्रियो
 ध्ययने युक्तो यजने दानकर्मणि ॥ युद्धे यश्च परित्राता सोऽपि स्वर्गं महीयते ॥ २० ॥ वैश्यः स्वकर्मनिरतः प्रदानाद्भूते महत् ॥ शूद्रः स्वकर्मनिरतः स्वर्गं शुश्रूषया च्छ
 ति ॥ २१ ॥ शूरा बहुविधाः प्रोक्तास्तेषामर्थान्स्तु मे शृणु ॥ शूरान्वयानां निर्दिष्टं फलं शूरस्य चैव हि ॥ २२ ॥ यज्ञशूरा दमे शूराः सत्यशूरास्तथा परे ॥ युद्धशूरास्तथैवो
 क्ता दानशूराश्च मानवाः ॥ २३ ॥ सांख्यशूराश्च बहवो योगशूरास्तथा परे ॥ अरण्ये गृहवासे च त्यागे शूरास्तथा परे ॥ २४ ॥ आर्जवे च तथा शूराः शमे वर्तन्ति मान
 वाः ॥ तैस्तैश्च नियमैः शूरा बहवः संति चापरे ॥ वेदाध्ययनशूराश्च शूराश्चाध्यापने रताः ॥ २५ ॥

॥ १६ ॥ १७ ॥ १८ ॥ १९ ॥ २० ॥ २१ ॥ २२ ॥ २३ ॥ २४ ॥ २५ ॥